

Тема. Традиції декоративно-ужиткового мистецтва в побуті. Плетіння гачком.

Практична робота. Вправи на виконання основних елементів.

Мета. Ознайомитися із виробами плетеними гачком.

Навчитися користуватися інструментами та матеріалами для плетіння гачком, вивчити правила безпечної роботи з ними. Виконати основні елементи плетіння гачком. Роботу виконувати акуратно, виховувати естетичний смак.

Обладнання: зразки в'язання основних елементів, виробів.

Інструменти і матеріали: гачок, пряжа, ножиці.

Основні поняття: повітряна петля, ланцюжок, півстовпчик, узори в'язання (щільні, ажурні, філейні, фонові).

Тип уроку: комбінований.

Структура уроку

- I. Організаційний момент! 1 хв.
- II. Актуалізація опорних знань і вмінь учнів 3 хв.
- III. Вивчення нового матеріалу24 хв.
 1. Прийоми роботи гачком.
 2. Техніка в'язання ланцюжка, півстовпчика (із практичним

закріпленням).

3. Види узорів в'язання.

IV. Закріплення нових знань і вмінь учнів..... 5 хв.

V. Підсумки уроку 1хв.

VI. Домашнє завдання 1хв.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ І ВМІНЬ УЧНІВ

Бесіда.

1) Які інструменти і матеріали необхідні для в'язання серветок іграшок та ін.?

Обґрунтуйте свій вибір.

Наведіть приклади декоративних виробів (одягу), зв'язаних гачком.

ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

Розповідь учителя.*

В'язання — це спосіб виготовлення полотна або окремого виробу шляхом згинання ниток у петлі, що переплітаються між собою.

В'язання — один із найдавніших видів декоративно-ужиткового мистецтва, що існує понад трьох тисяч років. В'язані речі були знайдені у стародавніх похованнях Єгипту, Риму. Греції.

В одній із гробниць фараонів була знайдена дитяча в'язана шкарпетка. Великий палець був вив'язаний окремо, тому що в той час носили взуття, схоже на наше пляжне.

У V ст. в'язання набуває розвитку на Сході й приблизно у IX ст. приходить до Європи.

Особливо поширилося мистецтво в'язання у середні віки в Англії ¹ Шотландії у зв'язку з розвитком вівчарства у цих країнах.

У XIII ст. ручне в'язання стало доволі прибутковим ремеслом у країнах Західної Європи, але найвищого рівня розквіту воно досягло наприкінці XVI ст.

В'язання гачком доступно всім. За допомогою цього простого інструмента можна виготовити модний одяг, а також декоративні ^вироби (серветки, скатертини, гардини, шалі тощо). Тому в'язання гачком залишається модним і популярним і нині. Невичерпна кількість вузлів і їх комбінацій дають можливість виявити свою творчу Фантазію.

В'язання гачком є не лише цікавим і захоплюючим заняттям для багатьох людей, а й одним із видів декоративно-ужиткового мистецтва. Красиві, оригінальні і вишукані в'язані речі демонструють на виставках народної творчості, фотографії та схеми кращих зразків друкують у періодичних виданнях, спеціальній літературі. Особливо цінні вироби зберігаються у залах музеїв країни.

Серед виробів, в'язаних гачком, найбільшою популярністю користуються предмети оздоблення житла — серветки, диванні подушки, скатерті, занавіски тощо. Ці декоративні в'язані вироби роблять житло затишним. Важливо лише, щоб вони були виконані зі смаком і пасували до меблів, посуду та інших речей у кімнаті.

Гачком в'яжуть також різні види одягу — шарфи, шапочки, рукавиці, шкарпетки, кофти, жилети тощо.

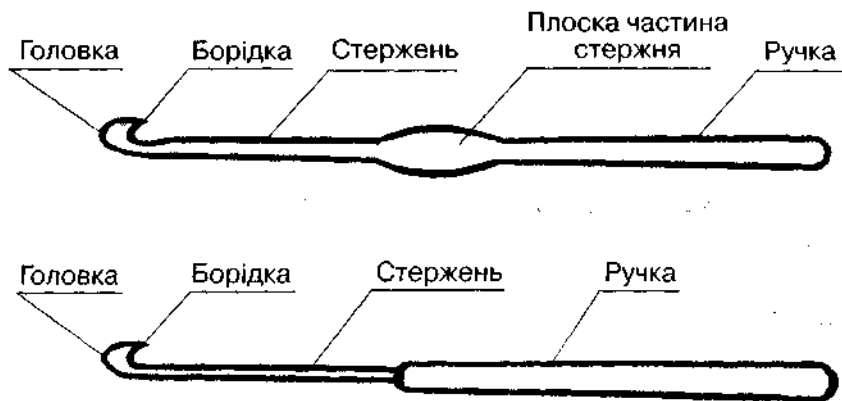
Цікавими і своєрідними є дитячі іграшки, в'язані гачком із яскравої чи пухнастої пряжі.

Для виготовлення в'язаних виробів необхідні такі інструменти і матеріали: гачки, нитки.

Гачок — це в'язальний інструмент, який складається з ручки, стержня і головки з борідкою (мал. 48). Виготовляють гачки із різних матеріалів — металу, пластмаси, деревини.

Розрізняють гачки короткі (12...15 см) і довгі (35...45 см).

Гачки виготовляють різні за товщиною. Залежно від товщини вони мають номер від 1 до 6. **Номер гачка — це діаметр його головки в міліметрах.** Наприклад, гачок №2 має діаметр головки 2мм.

Товщину гачка добирають відповідно до товщини нитки, з якої в'яжуть виріб. Чим товща нитка, тим товщий треба брати гачок. Нитка повинна бути у півтори рази товща від товщини гачка в місці заглиблення біля борідки гачка. Найкраще перевірити відповідність гачка пров'язуванням петель. Гачок повинен легко і повністю захоплювати нитку і при цьому не розділяти її на волокна. Нитка під час в'язання не повинна зіскакувати з гачка.

Купуючи гачок, особливу увагу слід звертати на якість головки. Занадто гостра головка буде проколювати палець. Тупою головкою незручно вводити гачок в петлю.

Для в'язання виробів гачком використовують різні нитки: бавовняні, льняні, вовняні, шовкові, синтетичні. Нитки добирають залежно від призначення виробу та узору в'язання. Товстими вовняними нитками можна в'язати шапочки, шарфи, шкарпетки, диванні подушки, верхній одяг. Для серветок, комірців, занавісок використовують тонкі нитки — бавовняні, синтетичні. Промисловість випускає спеціальні нитки для в'язання ажурних виробів. Найчастіше ці нитки білого кольору, тоненькі, блискучі й шовковисті.

Отже, послідовність добору інструментів і матеріалів для в'язання така: спочатку добирають нитки залежно від призначення виробу і виду узору, а потім добирають гачок відповідно до товщини нитки.

В'язання гачком потребує великої зосередженості уваги, точних і вмілих рухів, обережного користування гострим гачком. Для того, щоб організм людини менше втомлювався під час в'язання, а робота виконувалася чітко, охайно, легко, потрібно правильно організувати своє робоче місце, додержувати правил безпечної праці та санітарно-гігієнічних вимог.

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОЇ ПРАЦІ ТА САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ ПІД ЧАС В'ЯЗАННЯ ГАЧКОМ

1. Під час в'язання сидіти прямо, не напружуючись і не сутулячись; спиною опиратися на спинку стільця.
2. В'язання тримати на відстані 30...35 см від очей.
3. Забезпечити достатнє освітлення робочого місця; світло має падати зліва.
4. Гачком працювати обережно, не розмахувати ним у повітрі і не підносити близько до обличчя.
5. Лікті під час роботи тримати опущеними.
6. Клубок ниток розмістити внизу у кошику чи коробці так, щоб нитка легко розмотувалася з клубка.
7. Після закінчення роботи гачок заховати у шкатулку.

Міні-практикум.

- 1) Розгляньте підготовлені вами для роботи пряжу і гачок.
- 2) Оцініть відповідність товщини гачка товщині пряжі.
- 3) Для в'язання яких виробів можна використовувати таку пряжу?
3. Санітарно-гігієнічні вимоги і правила безпечної роботи під час в'язання.

Бесіда.

- 1) Яких санітарно-гігієнічних вимог ви дотримувалися при вишиванні? Чи можна сказати, що при в'язанні слід виконувати такі ж вимоги?

- 2) Які правила безпечної роботи, на ваш погляд, важливі при в'язанні?

Учитель доповнює і систематизує відповіді учнів

1. Прийоми роботи гачком.

Розповідь учителя*.

Узори в'язання складаються з переплетень петель і стовпчиків. До основних видів петель і стовпчиків належать:

- а) повітряна петля; б) півстовпчик;
- в) стовпчик без накиду; г) півстовпчик із накидом;
- д) стовпчик з одним, двома, трьома і більше накидами.

Першим кроком до в'язання гачком є вміння правильно тримати гачок і нитку та виконувати першу петлю. (Учитель демонструє ці прийоми.)

Міні-практикум.

- 1) Візьміть нитку і гачок.
- 2) Виконайте першу петлю.
- 3) Проконтролюйте правильність дій (метод взаємоконтролю).

2. Техніка в'язання ланцюжка, (із практичним закріпленням).

Учитель пояснює і демонструє прийоми в'язання ланцюжка і півстовпчика, використовуючи наведені інструкційні карти. Після цього учні виконують в'язання.

ПРАКТИЧНА РОБОТА. В'язання ланцюжка. Інструменти і матеріали: гачок, нитки, ножиці, тканина (папір). **Інструкційна карта «В'язання ланцюжка»**

..., ЗАКРІПЛЕННЯ НОВИХ ЗНАНЬ І ВМІНЬ УЧНІВ *Бесіда.*

- 1) Як правильно підбирати гачок для в'язання?
- 2) Із запропонованих зразків пряж виберіть нитки для в'язання:
 - а) декоративних виробів;
 - б) зимового одягу;
 - в) літнього одягу.
- 3) Назвіть санітарно-гігієнічні вимоги при в'язанні й обґрунтуйте їх доцільність.

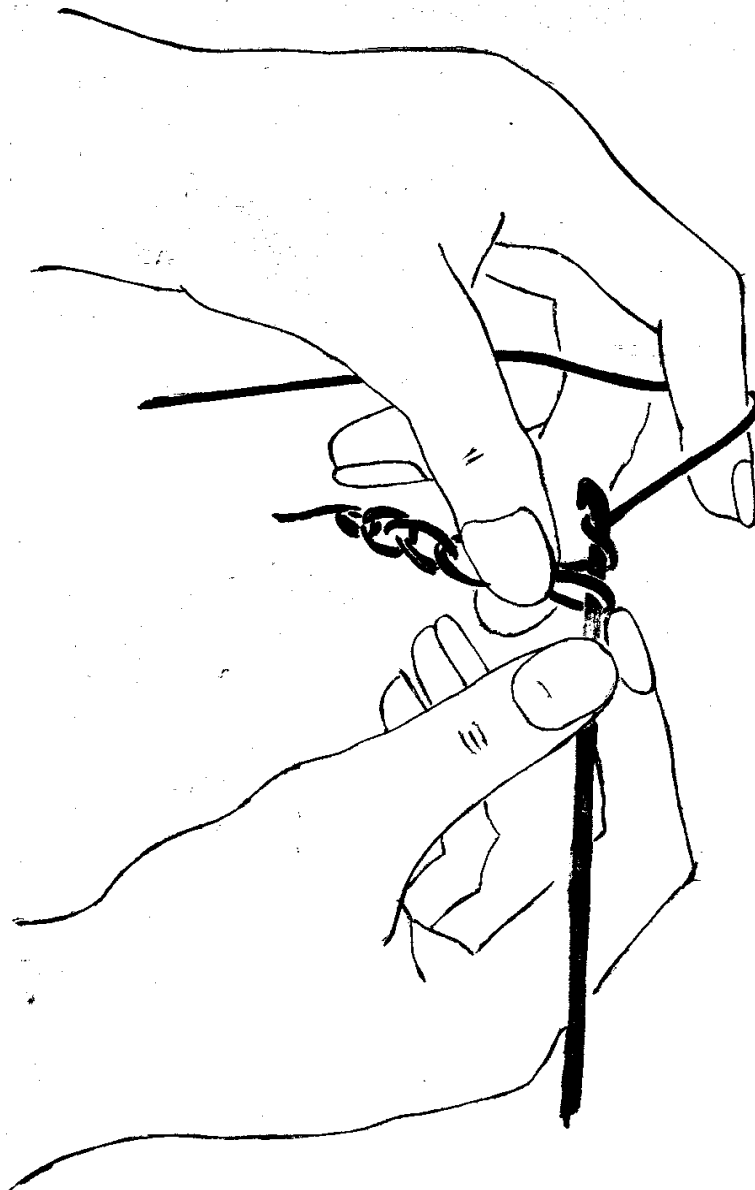
V. ПІДСУМКИ УРОКУ

Заключне слово вчителя.

Вибір пряжі і гачка для в'язання залежить від призначення виробу. Опанувавши прості прийоми в'язання гачком, ви зможете виготовляти красиві вироби, які не мають аналогів.

VI. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

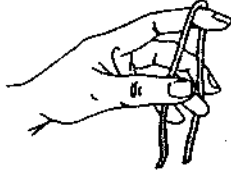
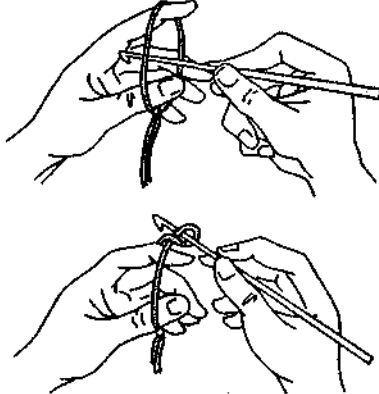
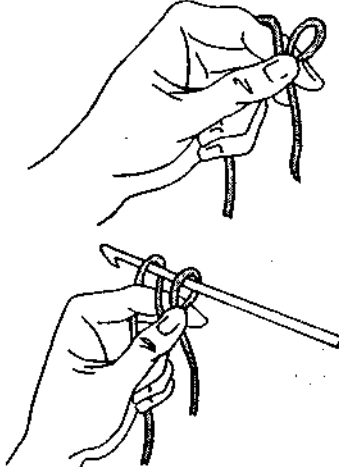
Підготувати інструменти і матеріали для в'язання

ПРАКТИЧНА РОБОТА. В'язання ланцюжка.

Інструменти і матеріали: гачок, нитки, ножиці, тканина (папір).

Інструкційна карта «В'язання ланцюжка»

Номер з/п	Послідовність виконання	Графічне зображення
1	Узяти нитку великим і вказівним пальцем лівої руки	
2	Підвести гачок борідкою вниз під нитку і повернути, утворюючи петлю	
3	Підвести борідку під нитку, і, зачепивши її, утягнути в петлю. Продовжити в'язання ланцюжка потрібної довжини	
4	Умістити ланцюжок на тканину чи папір відповідно до рисунку, пришиваючи в декількох місцях	